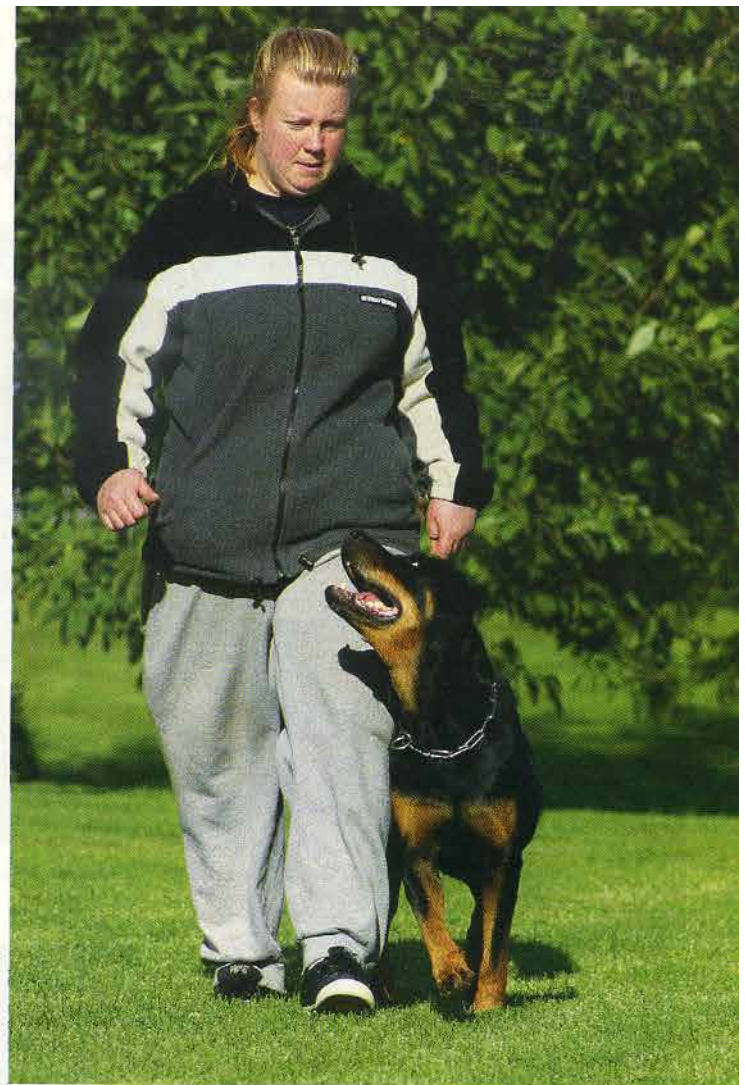

Joukossa on mukava toimia

Maahismetsän kennelnimellä rottweilereita kasvattava korpilahtelainen Laura Pitkänen järjestää kasvattiensa omistajille säännöllisesti yhteistoimintaa. Koulutusleirejä, jalostus- ja terveystarkastuksia, yhteisiä matkoja luonnetestiin jne.

Laura Pitkänen järjestää kasvattiensa omistajille monenmoista yhteistä tekemistä. Samalla kertyy tietoa kasvatustyön jatkoa varten.

Salme Mujunen

Olemme kokoon-tuneet vuosit-tain koulutuslei-rille, jossa on harjoiteltu ro-dulle sopivia lajeja; tottele-vaisuutta ja palveluskoirien hakua ja jäljestämistä, Pitkä-nen kertoo. – Olen säännöllisesti kutsunut leireille ulko-puolisia kouluttajia, jotta mi-nulle on jäänyt paremmin ai-kaa keskittyä kasvatteihini ja niiden omistajiin. Leireily on aina ollut antoisaa, sillä väli-matkojen takia yhteydenpi-to jää muutoin helposti vain puhelimen ja sähköpostitte-lun varaan.

– Leirit ovat olleet kasvat-tien omistajien keskuudessa pidettyjä tapaamisia. Järjeste-lyvastuu on nyttemmin mukavasti laajentunut osin yheisvastuulliseksi, sillä viime keväänä kasvattini omista-ja järjesti leirin omatoimises-ti Pohjanmaalla. Oli suoras-taan yllälistä istua vaihteeksi valmiiksi katettuun pöytään, Pitkänen kiittelee. – Omakus-tannushintainen koulutuslei-ri on muodostunut niin suo-

situksi, että sen ajankohtaa kysellään jo vuotta ennen ta-pahtuma-aikaa, jotta varmis-tettaisiin mahdollisuus osal-listua.

Jalostus- ja terveystarkastukset tuovat tietoa

Koulutusleirien lisäksi Pitkä-nen on organisoinut kasva-teilleen muunkinlaisia jouk-kokokoonntumisia. Näitä ovat mm. jalostustarkastukset ja terveystarkastukset. – Viime keväänä osallistuimme kah-deksan koiran voimin rott-weilereiden ulkomuodon ja-lostustarkastukseen Laukaal-la, Pitkänen kertoo. – Tämä tarkastus on hieman yksi-tyiskohtaisempi kuin näytte-lyarvostelu, joten se palvelee rakenteen ja rodunomaisen ulkomuodon osalta parem-min kasvatustyötä.

– Myös joukkoterveystar-kastukset ovat olleet ohjel-massa vuosittain. Nämä tilai-suudet ovat erinomainen ta-pa kokoontua yhteen ja saa-da tärkeää terveystietoa kas-

vatustyön onnistumisesta ja tämä tieto auttaa ohjaamaan myös tulevaisuuden jalostus-valintoja. Näiden päivien anti hyödyttää laajemmin ajatel-tuna myös koko rotua, sillä terveyslauseunoista jää aina faktat muidenkin kasvatta-jien ja rotujärjestön tietoon. Tavoitteenani on, että saisin innostettua kaikki kasvattini käymään lonkka- ja kyynär-nivelkuvissa ja silmätarkas-tuksessa.

Tähän saakka Pitkäsen tavoite on onnistunut erin-omaisesti, sillä Kennelliiton KoiraNetin mukaan Maahis-metsän rottweilereiden ku-vausprosentti on kuvausi-käisten koirien osalta täydet 100. – Mielestäni on tärkeää, että tällaisessa suurikokoi-sessa ja kasvultaan herkäs-sä rodussa olisi tuloksia kai-kista pentueen sisaruksista, ei ainoastaan niistä, joita on tarkoitus käyttää jalostuk-seen. Jos pentueessa on kah-deksan koiraa joista on vain yksi kuvattu, ei tieto ole ko-vin kattavaa, eikä sen varaan

voi rakentaa jalostussuunni-telmia. Sitä vastoin jos jokai-nen näistä kahdeksasta on tutkittu ja siten käytettävissä on kaikki se tieto terveyden osalta mitä ylipäänsä voime-realistisesti hankkia, voi suunnittelu paremmin ra-kentua faktojen varaan.

Joukkoterveystarkastus-päivät omalta osaltaan laske-vat koiranomistajien kynnystä tutkituttua koiransa ja aut-tavat kasvattajaa nostamaan tutkimusprosenttiaan. – En usko vaatimusten voimaan tutkimusaktiivisuuden lisää-jänä, mutta neuvottelemal-la ja tietoa välittämällä kas-vatinomistajat kyllä ymmär-tävät, että tutkimukset ovat tärkeitä. Kyseessä on positiiv-ivinen noidankehä, sillä vain antamalla oman panoksensa rodun eteen ja tutkituttamal-la koiransa kasvatintomista-jat voivat omalta osaltaan olla mukana rakentamassa terveempää tulevaa rottweiler-sukupolvea. Kasvattajien ja-lostuspäätökset kun nojaa-vat tähän tutkimustietoon ja

Rottweilerjalostuksessa luonne on keskeinen jalostuskriteeri. Kun useampia saman pentueen koiria luonnetestataan samassa testissä, saadaan vertailukelpoista tietoa.

ilman riittävän laajaa ja tutkittua tietoa ollaan uskomusten liukkaalla ja kaltevalla pohjalla, jolta on paha ponnistaa.

- Kasvattajan kannustus ja opastaminen auttaa tässäkin asiassa näkemään, millainen rooli on yksittäisellä koiralla suhteessa kokonaisuuteen. Pitkänen ei möisi kasvattiaan ostajalle, joka ehdottomasti kieltäytyisi terveystarkastamasta koiraansa aikuisena. - Tavoitteemme pennunostajan kanssa pitäisi tältä osalta olla yhteinen; minä pyrin kasvattamaan terveitä rottweilereita ja hän antaa palautetta siitä, kuinka valintani ovat onnistuneet. Eli laulun sanoin ”Jos haluaa saada, on pakko antaa”, naurahtaa Pitkänen. - Koiranpito on muiltakin osiltaan pitkälti yhteistyötä kasvatinomistajan ja kasvattajan kesken, etenkin näin vaativan rodun kanssa. Jos pennunostaja olisi asenteeltaan ehdoton ja jyrkän taipumaton, voisiko yhteistyö muil-

takaan osilta olla välitöntä ja hedelmällistä, Pitkänen kysyy. - Tavoitteet ovat yhteiset: se, että koiralla olisi hyvä olla tulevassa perheessään ja perheellä olisi hyvä olla koiransa kanssa.

Yhteistyössä on voimaa paljon enemmän kuin tinki-mättömällä, lähinnä periaatteellisella kaiken vastustamisella.

Jalostustavoitteet ja välineet

Pitkänen ei priorisoi kasvattustoiminnassaan näyttelysaavutuksia kovin korkealle, vaikka hänen ensimmäinen rottweileruroksensa Cenweilers Bauerngeist ylsi tällä saralla suomalaisittain huikaisiin saavutuksiin yltyen kansainväliseksi muotovalioksi ja maailmanvoittajaksi. - Kerran kävimme kasvattieni kanssa pienellä porukalla koiranäyttelyssä, jossa esitin ensimmäisen ja toistaiseksi ainoan kerran kasvattajaluokan. Tulokseksi tuli ykkössija ja kunniapalkinto. Rottwei-

lereiden ominta omaa ovat kuitenkin mielestäni ehdottomasti rodunomaiset käyttöominaisuudet, joihin pyrin kasvattustoiminnassani ponnistamaan. Luonne, käyttöominaisuudet ja terveys ovat ykkösenä listassani, ulkomuoto tulee vasta näiden jälkeen. Toki pyrin säilyttämään hyvän ja terveen yleisrakenteen, mutta ulkomuodollinen hienosäätö ja viilaaminen eivät ohjaa jalostusvalintojani.

- Valikoin jalostukseen käyttämäni koirat kiinnittämällä huomiota työskentelyominaisuuksiin. - Omat kasvattini perustuvat tällä hetkellä kolmen eri nartun jälkeläisiin. Olen hakenut uutta verta ulkomailta käyttämällä yhtä maailman menestyksekkäintä koevuolen belgialaista rottista ja käynyt kahdesti astutusmatkalla Saksassa. Toivon erityisesti, että saksalaiset urokset periyttäisivät jälkeläisilleen niiden erinomaisen työkapasiteetin. Vasta aika näyttää, kuinka tavoitteet onnistuvat, mutta

ainakin toistaiseksi kasvat-tien omistajat ovat antaneet varsin hyvää palautetta.

Porukalla luonnetestiin

Maahismetsän rottweilereit osallistuivat Hankasalmen Kennelkerhon järjestämään luonnetestiin 29. lokakuuta. Pitkäsen oma narttu tuli tällöin testausikänsä ja samalla oli luontevaa luonnetestata myös kaksi sijoitusnarttua.

- Idea joukkotestaamiseen tuli sitä kautta, että ajattelin kuinka mukavaa olisi nähdä useampien kasvatamieni koirien testit henkilökohtaisesti paikan päällä, Pitkänen kertoo. - Näin testistä saatava hyöty on huomattavasti antoisampi kuin pelkkien pisteiden kuuleminen jälkikäteen. Ilmoitin oitis testi-iässä olevien kasvat-tien omistajille aikeestamme osallistua Hankasalmen luonnetestiin ja kerroin kuinka mukavaa olisi jos muitakin halukkaita löytyisi tapaamisen ja testaamisen merkeissä. Useampi heistä innostui ja päivästä tuli oikein miellyttävä. Kuulumisia vaihdettiin, seurattiin toistemme testit ja lopuksi käytiin vielä yhdessä lounaalla, Pitkänen kiittelee.

- Joukolla testiin meneminen on sikäli hyödyllistä, että kun on itse testipaikalla, on mahdollista muodostaa oma käsityksensä koiran reaktioista, kuormittumisesta ja palautumisesta. Testin tulos on huomattavasti helpompi ymmärtää kun sen näkee itse. On myös mahdollista olla eri mieltä tulkinnoista ja tehdä näkemästään omia päätelmiä, koska kyseessä on kuitenkin arvostelulaji. Ja koska pyrkimyksenäni on kasvattaa luonteeltaan tasapainoisia rottweilereita, joilla olisi hyvä työhalu ja koulutettavuus, testin näkeminen antaa myös tietynlaisia ideoita jalostusvalintoihin.

- Ei ole esimerkiksi perusteltua yhdistää kahta terävää koiraa, vaan pyrkiä jalostusvalinnoilla kompensoimaan toisen puutteita hakemalla partneri, joka on kyseessä olevan ominaisuuden osalta ideaali rottweiler.

Pentutapaaminen Maahismetsässä. Palaute kulkee molempiin suuntiin, kasvattajalta koiranomistajille ja toisinpäin.

➤ Joukkotestaamisessa on mielekkyyttä myös vertailun mahdollisuuden kannalta. On hyvä nähdä pentuesisarusten testit niin, että ne testataan samana päivänä, samoilla tuomareilla ja samanlaisissa olosuhteissa. Näin muuttuvia tekijöitä on vähiten ja tulokset keskenään enemmän vertailukelpoisia.

– Valitessani luonnetestiä kiinnitän huomiota testituomareihin, Pitkänen kertoo. – Huomaan suosivani sellaisia tuomareita, joista minulla on hyvät kokemukset. En suinkaan valitse niitä, joilta koirani saivat todennäköisesti korkeimmat pisteet, vaan niitä, joiden arvostelu on linjassa ja joiden koiranlukutaitoihin on kehittynyt tietynlainen luottamus. Miestuomareita suosin periaatteessa siksi, että he tekevät puolustuksen ja terävyyden erikoiskokeiden hyökkäytilanteet keskimäärin vakuuttavammin kuin naiset. Tietynlaisista jatkumoa saa myös omaan kasvatustyöhönsä, kun pitäytyy samoissa tuomareissa tai tuomaripareissa. Hankasalmen testin tuomarit Orava ja Halme ovat testanneet myös B-pentujen emän ja toinen heistä oli testaamassa vanhaa urostani aikoinaan.

Testipaikka vaikuttaa myös jonkin verran valintaan. – Hankasalmelaisil-

la on hyvä rutiini testien järjestämiseen ja testipaikka on osoittautunut erinomaiseksi. Hankasalmen ajoitus osui tänä vuonna nappiin ja paikkakunnan keskeinen sijainti oli myös eduksi, Pitkänen mainitsee. – Kasvattamani koirat ovat hajaantuneet aikalailla ympäri Suomea. Keski-Suomeen ei kenelläkään ole aivan mahdoton matka, vaikkei se ole toisaalta ketään ihan lähelläkään.

– Mielestäni on hyvä pyrkiä luonnetestaamaan jalostukseen käytettävät koirat, sillä näin testissä ilmitullut tieto palvelee koiranottajia ja he voivat tähän tietoon pohjautuen vertailla yhdistelmiä ja suorittaa valintaa. – Olen testauttanut tähän mennessä kaikki jalostukseen käyttämäni nartut. Urokset eivät sitä vastoin ole testattuja, mutta niillä on luonnetestin sijaan ollut koetuloksia palveluskoirien jäljeltä ja suojelusta. Käyttämäni ulkomaalaiset urokset on jalostustarkastettu maan tapaan ja ZTP-testattu. Ne ovat myös saavuttaneet tuloksia suojelun kolmosluokasta ja menestyneet IPO:n mestaruustasolla. Esimerkiksi Saksasahan ei meidän kaltaista luonnetestiä ole olemassa.

– Luonteen tulee olla rotukoiraajalostuksessa olennainen jalostuskriteeri. Itse en käyttäisi jalostukseen luon-

netestissä hylättyä rottweilera, sillä rodunomaisella rotiksella ei pitäisi olla minäkäänlaisia vaikeuksia selvittää luonnetestiä läpi.

– Kannustan kaikkia kasvattajani osallistumaan luonnetestiin ja joukkotestaamisesta tulee toivottavasti yhteinen puuhapäivä myös tulevaisuudessa. Luonnetestiin kun koira on helppoa viedä, vaikka se olisikin perheessä jossa kouluttaminen ei sinällään kiinnosta. Luonnetesti antaa joka tapauksessa tietoa koiran henkisistä ominaisuuksista, joista ei saa mustaa valkoiselle kuin käymälä joko testissä tai kouluttamalla koiraa ja osallistumalla erilaisiin kokeisiin. Molemmat tietoa tuottavat kanavat ovat toki suositeltavia etenkin palveluskoiraroduille.

– Hankasalmen luonnetesti meni ihan mukavasti tulosten perusteella, Pitkänen sanoo. – Yksi kasvattini vaikutti tosin jotenkin ”uniselta”, eikä sen tulos ollut ihan ennako-odotusten mukainen. Silti sekin testi oli erittäin mielenkiintoista nähdä ja koira sai aivan oikeanlaisen arvion sen mukaan, mitä se ko. päivänä esitti testissä. Muiden osalta testi sujui suurin piirtein ennako-odotusten mukaisesti.

– Ikuistimme testit videolle, joita tullaan katselemaan ahkerasti jälkikäteen.

Olen myös näyttänyt nartujeni testit videolta pennunostajille ja yleensä ne ovat kiinnostaneet niin kokeneita kuin ensikertalaisia rottweilerin omistajia.

Yhdessä eteenpäin

– Sosiaalinen yhdessä oleminen kasvattien omistajien kanssa on tärkeää ja joukkotapaamiset palvelevat yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Rottweiler on melko haastava rotu, joten vertaistukea toisinaan tarvitaan. Tapauksissa voidaan keskustella kaikesta koiran pitoon, harjoitteluun ja arkielämään liittyvistä asioista. Voin myös kasvattajana auttaa, jos koiranpidon ylle on kasaantunut tummia pilviä, joiden pois puhaltamiseen tarvitaan apua. Useimmiten keskustelumme kasvattien omistajien kanssa painottuu yleiseen arkielämän sujuvuuteen, mahdollisiin ongelmiin ja niiden ratkomiseen. Aktiiviharrastajien kanssa juttua taas riittää koulutuksesta ja sen monista eri lajeista, kertoo palveluskoirakokeiden tuomariuraa aloiteleva Pitkänen. – Kasvattajana minulla on tietysti suuri motivaatio auttaa, opastaa ja kannustaa kasvattieni omistajia mahdollisimman hyvään koiranpitoon.

Kasvattaja ja kasvattien omistajat muodostavat aivan omanlaisen yhteisönsä. Joukossa on mahdollista puuhailaa kaikenlaista mukavaa myös yleishyödyllisissä merkeissä, sillä ainakaan rottweilereiden kanssa kokoon-tumiset eivät voi muodostua koirapuistomaiseksi yhdessä leikittämiseksi.

Kasvattajan järjestäessä erilaisia joukkotapaamisia, se alentaa kasvattien omistajien kynnystä osallistua rodunomaisiin tutkimuksiin, tarkastuksiin ja testauksiin. Joukosta saa myös tukea ja kannustusta ja tuloksiakin on mahdollista jälkikäteen rakentavasti analysoida.

Yhdessä tekeminen keryyttää parhaimmillaan tietoa, joka on tärkeää koko rotua ajatellen. Hauska voi olla siis hyödyllistäkin! ■